

סמל חיגר שלמה
2126578
בן פרידה וזאב
נולד ב- א' אב תשי"א 3.8.1951
התגייס לצה"ל ב- 1971
שרת בגדוד "הבוקעים הראשון" (51)
נפל ב- כ"ו תשרי תשל"ד 22.10.1973
בקרב על החרמון.

חינוך שלמה

שלמה, בן פרידה ואבא, נולד ביום א' באב תשי"א (3.8.1951) בתל-אביב. הוא למד בבית-הספר היסודי "גיבורי ישראל" והמשיך את לימודיו בבית-הספר התיכון-סקצו "אורט יד-סינגלובסקי" לקבלת התואר הנדסאי-חשמל. סגור חמש וחצי שנות-לימוד, זכה לקבל תואר זה. שלמה היה תלמיד מוכשר וחרוץ ונחשב אחד הטובים בביתו. בעיקר הצטיין במקצועות הריאליים, ובמיוחד במתמטיקה. על עבודת הדיסלומה שעשה כאשר סיים את חוק לימודיו, זכה בציון גבוה ביותר. זמן-מה היה חבר בתנועת-הנוער "השומר הצעיר", אך משתתבגר המסיק את הפעילות בתנועה והתמסר ללימודים. הוא היה חברותי ונוח, אך יחד עם זאת היה עקשן ולא מתמסר במניינים שראה בהם אי-צדק ועיוות-דין. במקרים כאלה נהג לעמוד על שלו עד אשר השיג את מובקשו. כשהתבגר, קיבלו תפונות אלה צביון של אומץ-לב ודבקות במשימה. הוא היה בן נאמן ומסור להוריו וקשר קשרים אמיצים עם אחיו היחיד.

שלמה גויס לצה"ל בראשית 1971 והתנדב לחטיבת "גולני". לאחר הסירוטת, סיים בהצטיינות קורס קשרי חי"ר גדודיים וקורס מש"קי קשר, והתמנה למש"ק קשר בחיל-רגלים. הוא היה חייל מסור ועמד בהצלחה ובכישרון בכל התפקידים שהוסלו עליו, גם בתנאים קשים. ביחידה היה אהוב על מפקדיו ועל חבריו לנשק. כשלושה חודשים לפני שחרורו מהשירות הסדיר פרצה מלחמת יום-הכיפורים. במלחמה השתתף שלמה בקרב על שחרור מוצבי החרמון. ביום כ"ו בתשרי תשל"ד (22.10.1973), היום האחרון למלחמה, נפל בקרב כאשר פרץ עם חבריו לגדוד "הבוקעים הראשונים" - כוח-החד, שהסתער על מוצב החרמון. הוא הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין בקרית-שאל. השאיר אחריו אב, אם ואח. לאחר נופלו הועלה לדרגת סמל.

בחוברת "לא המלים מדברות על המוות", שהוצאה לאור על-ידי חטיבת "גולני", לזכר חללי גדוד "הבוקעים הראשון", מונצח שמו של שלמה ז"ל.

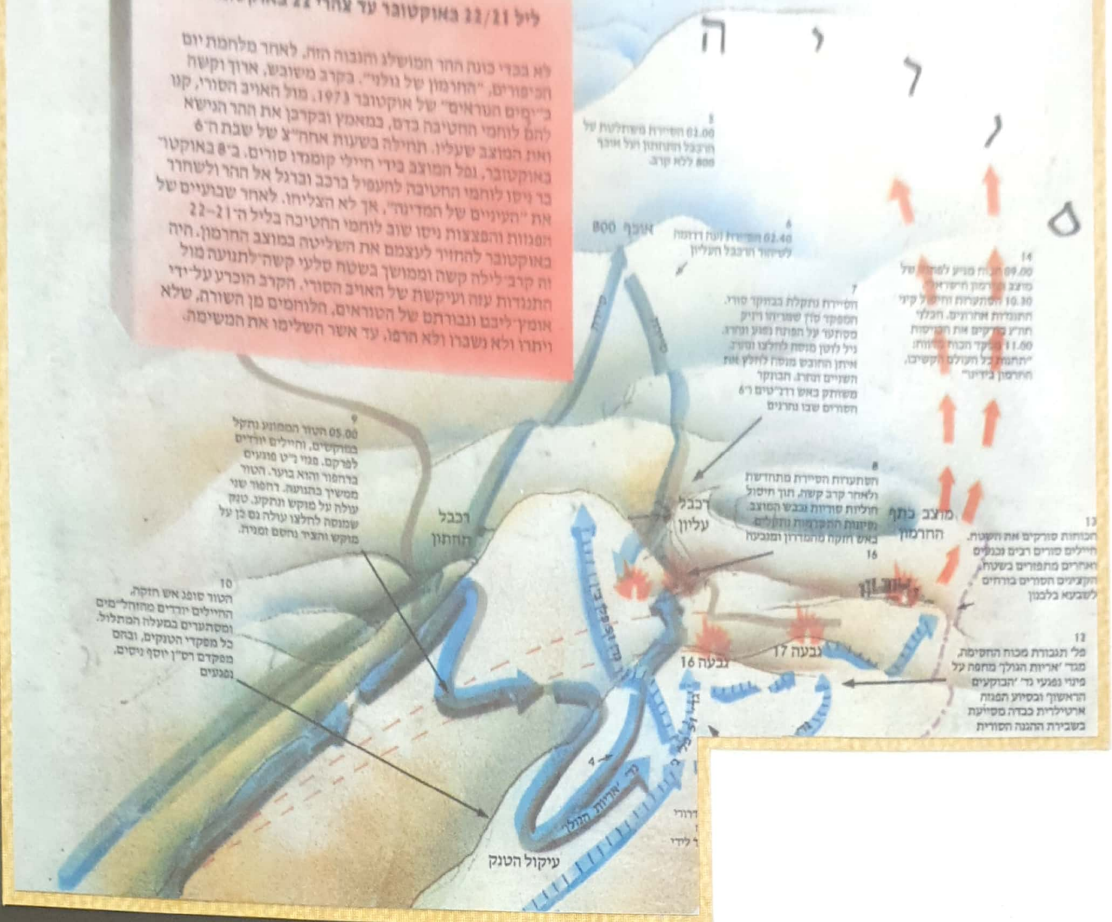

מהלך הקרב

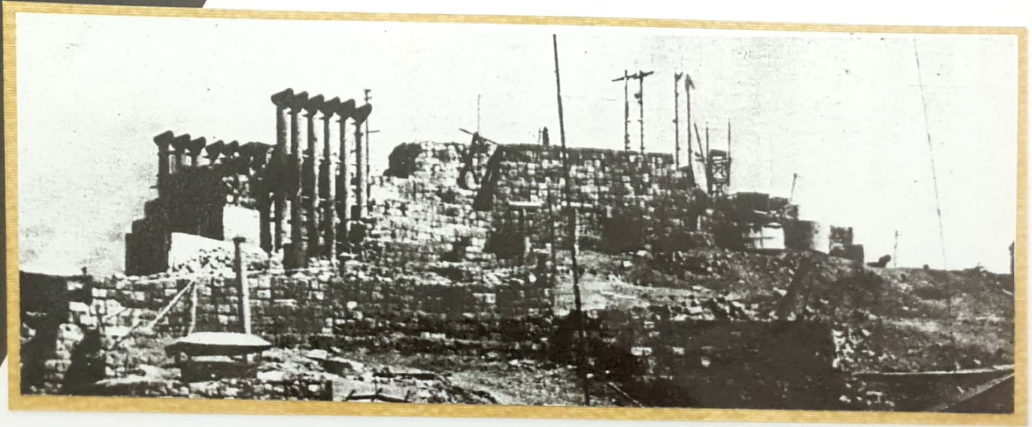
מבצע "קינח" - כבוש מוצבי החרמון

ליל 21/22 באוקטובר עד צהרי 22 באוקטובר 1973

לא בכדי כונת החרמון הנוכח הזה. לאחר מלחמת יום הכיפורים, "החרמון של גולני", בקרב משובש, ארוך וקשה ב"יפים הנוראים" של אוקטובר 1973. מול האויב הסורי, קנו להם לוחמי החטיבה כדם, במאמץ ובקרבן את החרמון הישן ואת המוצב שעליו. תחילה בשעות אחר הצהריים של שבת ה' 8 באוקטובר, וכל המוצב בודי חיילי קומנדו סורים. ב"8 באוקטובר כר יסו לוחמי החטיבה להעמיל ברכב ובגל אל החרמון ולשחרר את "העיניים של המדינה", אך לא הצליחו. לאחר שבועיים של הפגזות והמבצות ניסו טוב לוחמי החטיבה בליל ה' 21-22 באוקטובר להחזיר לעצמם את השליטה במוצב החרמון. היה זה קרב לילה קשה וממושך בשטח סלעי קשה לתנועה מול התנגדות עזה ועיקשת של האויב הסורי. הקרב הוכרע על-ידי אומץ ליבם ונבחרתם של הטוראים, הלוחמים מן השורה, שלא ויתרו ולא נשברו ולא הרפו, עד אשר השלימו את המשימה.

היעד - מוצב החרמון

הנפת דגל ישראל במוצב החרמון

קטע עיתונות -

סיפור הקרב על החרמון

ב שעות חתריים של יום שני שעבר נראתה מסגת החרמון כאבוקת עשן. תימרות שחורות התאבכו מפתחי של המיבנה המרכזי של מוצב החרמון - עדות לאש, שפשטה במיכלי סולר החבויים מתחת לאדמה. קריר היה ושקט. שקט מאד, בעיסוק הדרך, האחרון שלפני הכניסה למוצב, עומדים היו עדיין אחדים מלוחמי גולני. ממוחמי פנים, עיניהם צרובות ואדומות מפניהם קשים. עמדו, הביטו ושקפו. ואז החל מישחו בתפילה חרושית ומחירה: אל מלא רחמים. אחדים הניחו כובעי פלדה על ראשיהם, אחרים כיסו את הראש בידיהם ומילמלו „אמן“. ואחרי התפילה הקצרה שוב שקט היה וקריר. וחילולי החטיבה התפזרו לדרכם מפניהם חתומים וקשים עוד יותר.

יום קודם לכן החל הקרב לכיבושו מחדש של מוצב החרמון. אבל המערכה על ההר החלה בראשון לימי המלחמה. מאות חיילי סינדרו סוריים הניחו אל ההר במסיקים ופצצו במהירות לפינותיו השונות. מפקד המוצב, ג'י. יכסיפה סרונה מסתדרת מתחת לכובע הפלדה שלו. היה אותה עת בסויר במורד האחרון של הפיסגה יחד עם כמה מאנשיו. אחרי ההיתקלות עם הסורים שהשתלטו על הפיסגה הרמה, ואחרי ענוכת. כי מתי מעט אנשיו לא יוכלו להושיע אל מול הכוח הגדול שהתבסס במדרונות שמעליהם - הורה לחי מוק.

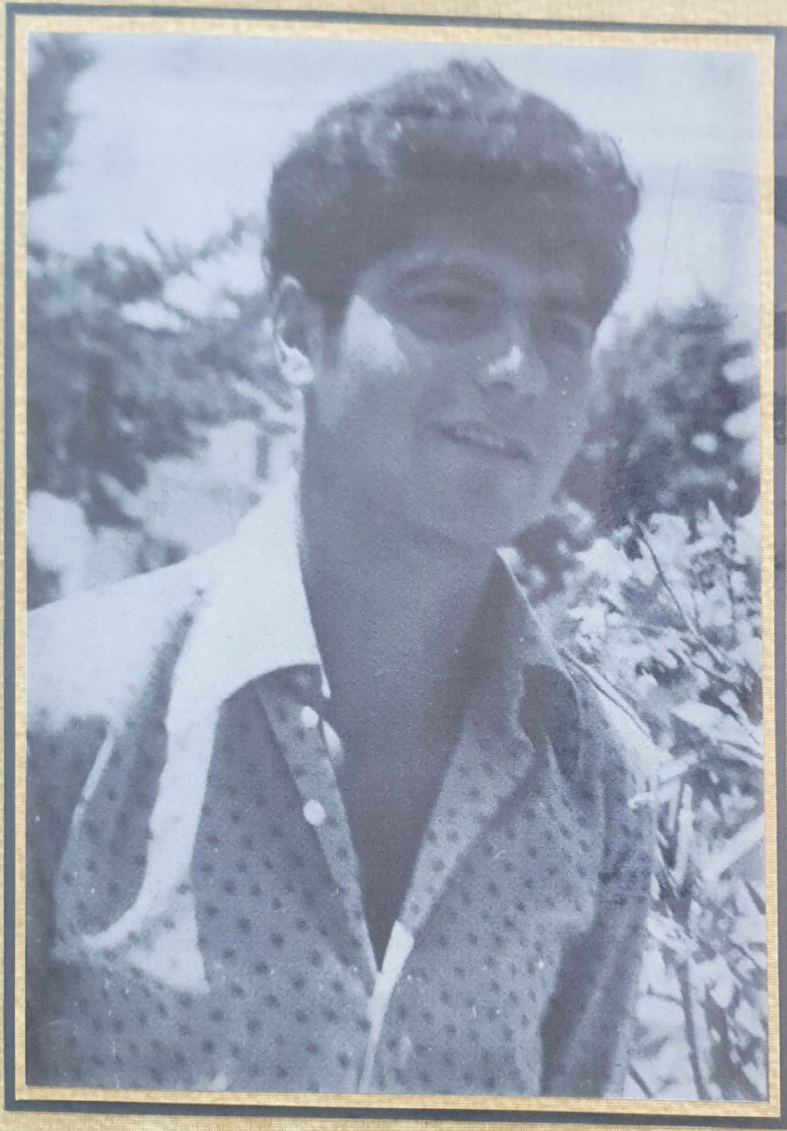
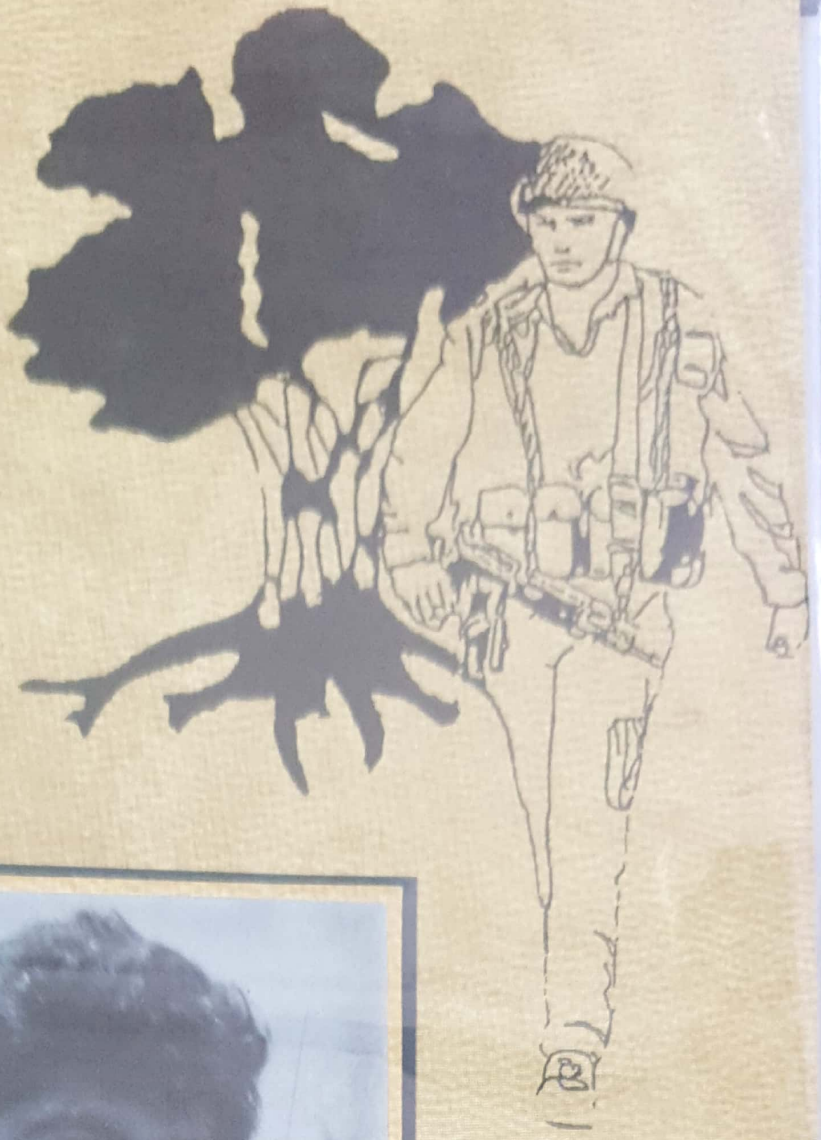
בינתים, ניסו אחרים מהחילוי המוצב לחי מוק דרך ציר הכביש הפתלתל - אך חלקם נתקלו במארבים סוריים. שאר חילוי ההר מון נותרו לכודים בתוך המבנה הסגור הניתן לאטימה מוחלטת. גורלם עתיד היה להיוותר לוטה בערפל עוד ימים רבים לאחר כבו.

גולני מטפס במעלה ההר

במשך שבועיים שלטו הסורים בחרמון, החלו לסלול דרך שנועדה לחבר את מוצבו החרמון הסוריים עם המוצב הישראלי. לאפי יר הבאת אספקה ואף שריון למקום. כאשר התייצב קו החזית ברמת הגולן, ולי אחר יכוחות צה"ל פרעו קדימה אל מעבר לקו הסגור וניצבו בשעריו של אגן דמשק - והחלט להשתלט חזרה על החרמון, החולש על שטחים נרחבים מכל עבריו ממרחבי ה„פתח-לנד“ במערב ועד שוליו הצפון-מערבי

ביום של אגן דמשק. המערכה המרה על עקירתם של הסורים ממאוזניהם בנישא שבפסגות ישראל החלה ביום ראשון, ה'21 בחודש. מטוסי חיל-האוויר החלו בהפצצה מאסיבית של מיתחמי ההר וסביבותיו ואליהם הצטרפו בהרעשה סמיכה קני תותחים. מאוחר יותר עתיד היה להת- גלות. כי המוצב נבנה באופן איתן כל כך. עד כי אף ההרעשות וההפצצות הקשות לא הותירו את רישומו בתוכו - אבל הז גרמו נזקים המורים לסביבות המבנה, ואמנם. מאות הלוהמים הסורים התבצרו בעיקר במורדות שבשיפולי המוצב. ובראש וראשונה בעמדות החולשות על פיתולי הדרך המספסת אל ראש ההר.

באשר החלה העלטה להשתלט על הגולן, זג' מסורים של צה"ל עמוסי צנחנים. של נחתו על שתי פסגות בחלקו הצפוני של ההר, ליד שני מוצבים סוריים. הסורים הופתעו, והצנחנים הסתערו על עמדות האויב והש- תלטו עליהם בקרב קצר. הם אף הסמו את הדרך נסיגתם האפשרית של שוכני החרמון אל העורף הסורי. אך הלחימה הממשית עדיין לא החלה. יחידות של גולני החלו בטיפוס במעלה ההר.

הבית בתל-אביב

שלמה גם כן לא יהיה.

הוא כבר איננו. גם הוא לא יצליח להגיע ולנצח. גם הוא כמו הרבה אחרים.

גם הוא היה כמו הרבה, פשוט, שקט כאילו לא ידע כלום, לפעמים המעיט עד להכזיב, הוא היה צעיר כמו הרבה שהיו על ידו בגבעות, בהרים האירומים...

שלמה היה כמו זאב, כמו פרורה, כמו קובי; הוא שייך לתמונה הזו, לכאב הנורא מפולניה, למאמצים בלתי אנושיים להחזיק מעמד בחיים.

הוא בתוך התמונה של הבית בתל-אביב עם הרבה אהבה ערכים סבלנות ופצע של סכין.

אבא ואמא הקימו משפחה, באו ארצה, קץ החלואה, להחזיק מעמד ולעשות הכל למען הילדים, שיהיו חזקים והיולים טובים... שיהיה להם כח לנצח, זו המטרה, זהו המטו.

הבית שלנו, של שלמה וקובי, היה בו עוצמה עצומה של רצון לעמוד במעמסה. גדלנו עם דמעות, עם הרבה מאבקים, מצבי רוח, החלב שלנו היה של טיפה לטיפה, אף כי הכל כדי שלא נרגיש, שלא נדע, ידענו והוא הרים את שלמה לעמדה של כח.

הסיפור של שלמה הוא מעט מילים, הרבה בישנות ועוד הרבה יותר עשיה בשקט, בשקט, שלא ישאלו,

בריוק כפי שחונך.

שלמה עם בני משפחתו

השכונה

שירע שקיזפת "יוד שחורה". ואז גם ורדה "שקישקשה" עם הפסנתר, שלמה כל כך לא אהב, ידעה שזהו. היא הצטרך לחשוב פעמיים לפני שהשמיע אקורד אחד. בשכונה הזו לא ישמעו את בטהובן. כאן הכה של פול אנקה, בשלמה, איציק, עמוס ואחרים מתזמרים ומתפרקים על החיפושיות ושאר מיני לחיטים.

מה פתאום הכה הזה? בעצם ילדות רגילה, תמיד ישנה ורדה אחת שמפריעה ואז הולכים לצינור הבזוב ומוציאים את המשימה הכאה הכתובה שם ביומן המבצעים...

הימים של בוי"ס והשכונה היו מלאים בדיונמיות - תמיד דבורים חדשים, הרבה מסחוריות, פירחחות ורצון להיות עם בוח, לחדש ולהיות מיוחדים. "הצהובים" שהיו בשכונה, כמו כמיסתוריות כדי להביא "לעולם" את כשורה השעמום.

קמה והיתה חבורת ה"צהובים" - על בסיס שיר הצהובים של התרגנולים שעמום כנגד הסערה של יתר החבורות.

ואחר כך הקמת "חיד השחורה" - העקר להיות חבורה, לא תמיד סימפאטית, אך מי שמפריע כראי

שלמה -
בבר המצווה

יחסים עם הבנות באו אליו כמו
ההבנה, והרגיעה; לא פתאום, כמו
שתיל שגדל, אי אפשר היה לדבר

אתו על אהבה ככה שתם באן המקום
להיות סגור. רשות הפרט. אהבה
זה כמו הורים, כועסים דואגים
ואוהבים - זה ענין שלי. כמו
בקושיים של הצבא, כמו משא עצום
במסע מפרך, או רגע של חשבון
במארב מתוח. והרצון הפראי הזה
ללכת לפעולות בתנועת נוער כי
אפשר להתוכח. "תענוג לראות את
האנשים מתוכחים כועסים וצועקים
בלי סיבה. איזה מן אנטי", כך נהג
היה לומר.

הוא תמיד היה בנגד.
דווקא.

עקשנות עצומה ורצינות עם הצעות
הקיצוניות ביותר שיחסו לחברה,

איזה מן ההפוכות - מה פתאום...
איזה שלמה, כזה שהבנות הצביעו
בעדו גם כשהיה מגיע לו נזיפה.
הוא בכלל לא הרגיש, הוא היה
כזה. עכשיו אנחנו יודעים.
"להסדר איתו זה היה קשה אם לא
מוותרים לו". מספר ארדי - "היינו
חברים די טובים".
"הוא נראה בעיני, לפחות מהבחינה
החיילית כחייל קלאסי, היה מוכן
לטבול בבוץ, בגשם, בשמש בכל
מצב כאילו ככה זה צריך להיות".
הוא ויינברג ורוגן.
תמיד אותם החיילים הקלאסיים.
חיילי חי"ר קלאסיים.
חיילים עיפים - עליזים שיבורים.
חיילים "זרוקים" - כמו ב"צהובים".

בערב ההוא, ערב הווי בגרוד.
של מה עושה את ההווי - בלי

יד אהרון סינגאלובסקי בית הספר להנדסה

א י ש ו ר

ה' שלמה חיגר שולד בשנת 1951 בארץ ישראל

בעיה"א טיים (ה) בשנת הלימודים תשל"א 1971 את חוק הלימודים המלא

במנחה ל ח ש מ ל

עמד (ה) בהצלחה בבחינות הגמר הממשלתיות וקבל (ה) את תעודת הגמר
מס' ודופלומה המוכה אותו (ה) בתואר הנדסאי.

תוכנית הלימודים הכוללת את המקצועות כפי שפורטו בפנקסיתלמיד תואמת
את תוכניות הלימודים של בתי-הספר הנאים בחוץ-לארץ:

HOGERE TECHNISCHE SCHOOLEN בחולוני

ECOLEES SUPERIEURES TECHNIQUES בשוייץ

ECOLEES SPECIALES D'INGENIEURES TECHNIQUES בטלנייה

ECOLEES DE TECHNICIENS SUPERIEURS בצרפת

צבא

הוא הרגיש חובה לעצמו להיות חייל
בחייל קרבי. לא רצה לשבת במקצוע
שלו. בחחילה היה בבדיקות לקורס
טייס. הגיע לשלבים מתקדמים
ביותר, אלא שטען לכל אורך הדרך
שאינו רוצה להיות טייס. ניגש אל
אחד הקצינים: שמא אני לא יודע מה
אני עושה כאן, אני רוצה ללכת
ל"גולני".
מיד הועבר.

קובי, ראה כיצד הנפש הזו הולכת
ומתבגרת ומגיעה לשיא קטן שהוא
רחוק ואיום. הרבה קשרים שבין
אחים, הרבה קונפליקטים עם הורים
וכעס ורגז, אבל כבוד בלי גבול.
ההורים האלה שמרו עליו והוא ידע
זאת והוא ספג את פרידה וזאב...
ואהב אותם כמו בית, כמו בטחון,
עם פינוק. קדושה של גולה והערכה
עזמה למינהגים של שבת וחגים.
בית הכנסת היה משכיח ממנו את כל
התכניות האסורות. זאת מצווה,
זה אבא ואמא.
שלמה של שבת ואהבה.
שלמה של נוקיטות, פרחות, שש-
בש וטרסים. תמיד היה לנו מן זקור
הוא משך אותנו לכאן, לשם, ויצר
מרכז. ושלמה של צבא ורצינות
בלי סוף.

שלמה ז"ל עם חבריו ליחידה

**ממכתביו
של שלמה**

לא אלהי אלהי יבא

אלהים אין לי בולט ירידה כפי לשון
 לך לבסוד יום הולדתך - 21
 אהב ייבולי טעיות מקום לך, אהב
 מקור טעויותי חל ריבוק לקטוב סוג
 השיות הצט' ודימאזיות

צדק אהב את יחסיה ונתנה טעויות
 אהב אהב אהב טעויות לא אהב
 אהב מקור טעויות אהב אהב טעויות
 ה 3

יש לבוא יום אהבתי אהב

אהב

יום ג' א' 16.10.73

שלום רב!

מרגע מציין מקור טעויות
 יום לקבל טעויות אהב
 צד לבוא וטעויות
 אהב טעויות אהב

אהב

הספדים

צבא חובה לישראל

2766 3.7

7 יוני 1974

ל' סבא תש"ד

מקום
מנוחה
בית אילון 19
תל-אביב

לשפת פינת היקרה!

בנים יקרים שלמה (נפ' בקלחת) יום-הכיפורים
 בקרב על החומות בליל 22.10.73
 למחנה יום-הכיפורים היפה זלא סק הקסה
 במחנה ישראלי, התיבה למטה על חינו באתר 15
 הקרב על החומות הוא אולי הקרב הקסה
 באתר למחנה 15

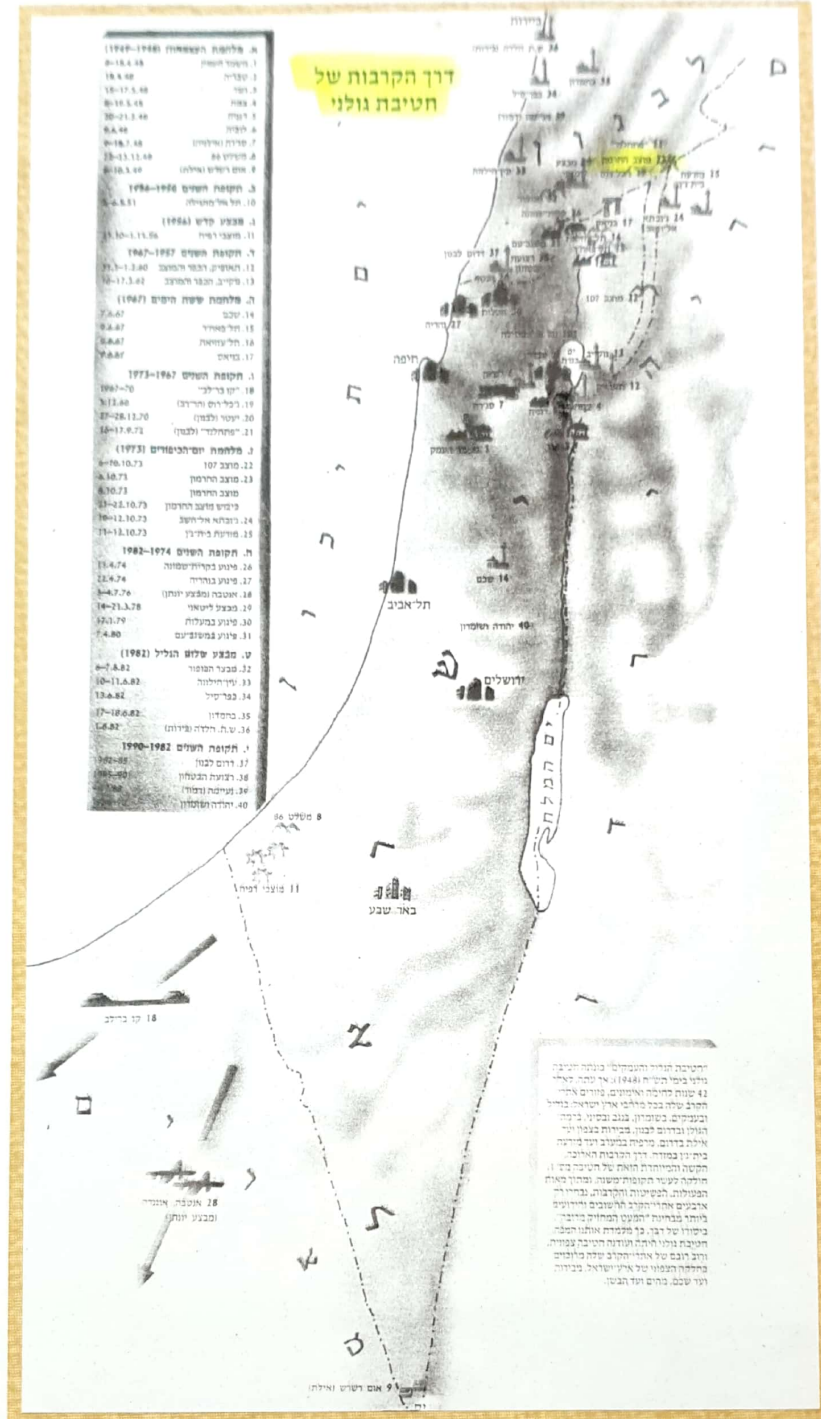
היום שנים בקרב זה, נחם יחד עם חברי
 בני שנתם מי שילב אלון מה הא (נחם, בלון)
 ובגדרה, במסורת הקרובה
 אז למה כי אז נולד אנשים על אלון בנים
 גלות שנים לנו חסדו יקרה הבוקרים - הרשון
 יש הקסה על אלון בן-אחים. הקסה החינו
 בהקסה בלבד, אז שכלנו ספרים נחם בלונדון
 ונבוא למפנה שסבה על כזה

ל' יומי, סק אלון
 לקרוב החיה
 אילון

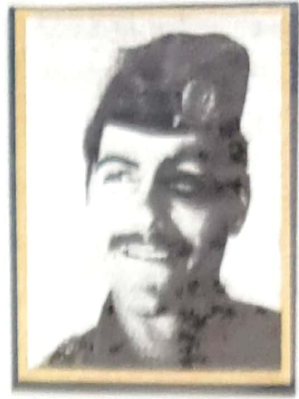
יהי זכרו ברוך

מקום נפילתו של שלמה ז"ל

הקטבה החדשה והמפורסמת בגזת חטיבת גולני...
 41. תל אביב...
 42. תל אביב...
 43. תל אביב...
 44. תל אביב...
 45. תל אביב...
 46. תל אביב...
 47. תל אביב...
 48. תל אביב...
 49. תל אביב...
 50. תל אביב...

כאן לא רצים. כאן הולכים. לאט, כמו במקדש • עומדים על הגבעה הנשקפת אל שדה-הקטל ושומעים הכל מחדש • רואים את נלקוטיהם של הנערים שחשתערו חנה מול קנה • ואשר לא ישובו לקחת אותם ולא יחזרו עוד למחנה • אתה הולך בין התרמילים הריקים, בין זנבות הבזוקות, בין שאריות הציווד • סר הצדה מפני הנפלים, מפני מסכות הגז הסוביטיות, מפני רמוני המלכוד • אתה עובר בין העמדות בין התולרים המקונים עדיו אל הקביש • אתה רואה את הקות אשר עבר כאן ולא הבדיל בין איש לאיש • אתה רואה את הברזל הקרוע והמעוות • אתה שומע את השמות, הנאמרים עדיו כלאחר יד • אתה רואה את נתיב הדם פשוטו כמשמעו על סלע, על האדמה, על נלקוט-צד-קאן דרך הקרבות של גולני, עובר-ארח.

כאן הולכים לאט ••

כאן עומדים משתאים ונושמים את אויר החיים • אנשי חיל-הרגלים, אנשי גולני, הגבורים המפלאים • כאן בני מסס, אשר הלך לבדו והשמיד את חלית הבזוקאים • כאן האפסנאי אשר רץ עם התחמשת כאשר הדם שותת מן הפצעים • כאן שני המס-פאים ממשיכים לפקד כשבגופם ננעצים הקלעים • כאן ויקטור רוט, אדמונד סירור ואברהם אזוט – סמלים וטוראים • וכאן ציוו ופרלמן ואהוד חזקיהו – כל עם ישראל – אשר ברמונים, בעוזים ובמקלעים • הסתערו אל המצודה בנפש טרופה, בגוף שכלו קרעים • עד אשר ראו מבעד לעיניים המכסות דם • עד אשר ראו על המצב את דגל ישראל ואת דגלם • עד אשר שמעו את כצלה צועק באלחוט נרגש ונפעם • "החרמון בידי גולני! הקשיבו תחנות כל העולם!" ••

כאן הולכים לאט, כאן יש אבנים שעליהן לא דורכים • כאן מצבות מלחמה כואבות בין סלע ושיח ו – מוזר מאד – שלשה פרחים! • כאן עומדים על הרכס שטוף הרוחות מול נופי אלהים גדולים ונפתחים • כאן נושמים אויר דק, כאן השמים קרובים וסמוכים • כאן זוכרים הרבה דברים שלעתים קרובות אִנחנו כל-כך מהר שוכחים • אז לך לאט, עובר-ארח, גמע כל פרט, כל רגע, כל חלק • וזכר מה יש על האדמה, כשתבוא להחליק על השלג ••

